

**СОВЕТ АЛЬДЕРМЫШСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422711, Республика Татарстан, Высокогорский район
с. Альдермыш, ул. Хабибуллина, 25

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЭЛДЕРМЕШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

422711, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Әлдермеш авылы, Хабибуллина ур, 25

Тел./факс: +7(84365) 79-4-03, e-mail: Alder.Vsg@tatar.ru

**КАРАР
2019 елның 26 марты**

**РЕШЕНИЕ
№ 146**

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш авыл жирлегенең законнар һәм муниципаль норматив хокукый актлары үзгәрешләренә мониторинг үткәрү турындагы нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Әлдермеш авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Әлдермеш авыл жирлеге тарафыннан кабул ителгән законнар һәм муниципаль норматив хокукый актлар үзгәрешләренә мониторинг уздыру эшен камилләштерү максатларында, «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Әлдермеш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Әлдермеш авыл жирлеге Советы,

КАКРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш авыл жирлегенең законнар һәм муниципаль норматив хокукый актлары үзгәрешләренә мониторинг үткәрү турында бирелгән нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына:

үзенең нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

әлеге Нигезләмәне үтәү өчен җаваплы затларны билгеләү;

җаваплы затлар тарафыннан билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләренә вазыйфаи инструкцияларенә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге карарны Биектау муниципаль районының рәсми сайтында веб-адрес буенча Интернет челтәрендә бастырып чыгарырга <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат порталында: <http://pravo.tatarstan.ru>.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземнән калдырам.

Совет Рәисе, Авыл жирлеге башлыгы

Т. С. Сабиров

Нигезләмә
**Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш авыл
жирлегенең кануннарына һәм муниципаль норматив хокукый актларына
үзгәрешләр мониторингы уздыру турында**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш авыл жирлегенең законнар һәм муниципаль норматив хокукый актлары үзгәрешләрен мониторинглау (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күздә тоту (муниципаль актларны гамәлдән чыгару.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Мониторинг уздырганда жирле үзидарә органнары Биектау муниципаль районы Советы Аппаратының юридик бүлеге белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен жаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг уздыруның максатлары:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү яки үз көчен югалткан дип тану ихтыяжын ачыклау;

муниципаль актлардагы коллизияләрне, каршылыкларны, бушлыкларны, хокукый жайга салуда кабатлауларны бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

актуальлеген югалткан яисә практикада кулланылмый торган муниципаль актларны яки аларның аерым нигезләмәләрен ачыклау;

үтәү нәтижәләлеген арттыру;

муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау;

жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан муниципаль актларның үтәлешен тикшереп торуга булышлык күрсәтү;

нормалар ижат итү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үзгәрешләренә жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүне үз эченә ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга нигезләнган норматив хокукый актлар; Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары; «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Әлдермеш авыл җирлеген» муниципаль берәмлеге Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткәрүнең нигезләре булып тора:
федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр кертү;
хокукый җайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;
прокуратура органнары мәгълүматы;
муниципаль актларны камилләштерү кирәклеген турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;
муниципаль актларның камил булмавы турында гражданның, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеләк органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре, шул исәптән:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата уздырылган хокукый экспертиза бәяләмәсе;

муниципаль актларга билгеләнган тәртиптә аны үткәрүгә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнган Коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

җирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнең, семинарларның, җәмәгать тыңлауларының, иҗтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгак документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Җирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрә.

Мониторинг үткәрү максатларында эш төркемнәре төзелә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелә, кирәкле мәгълүмат сорала, Татарстан Республикасының, Россия Федерациясе субъектларының тәҗрибәсе өйрәнелә, эшнен башка формалары кулланыла ала.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларга дөгъва белдерү турындагы эшләр буенча суд актлары (суд практикасы) ;

прокуратура актлары.

10. Җирле үзидарә органнарының норматив базасын мониторинглау, анализлау, шулай ук мониторинг нәтиҗәләре буенча үткәрелгән нормалар иҗат итү эше нәтиҗәләрен теркәү максатларында муниципаль норматив хокукый актларның реестрлары кулланыла, алар җирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль

берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә алып барыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

«Гарант «яки»КонсультантПлюс " мәгълүмат системаларында контрольгә куелган закон һәм башка норматив хокукый актларга үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

«Гарант» яки «КонсультантПлюс»мәгълүмат системаларын хокукый жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары килү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында «региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы мәгълүматы килү.

Мониторингны тормышка ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль хокукый актларны кабул итүне, үзгәрешне яисә үз көчен югалткан дип тануны гамәлгә ашырганда, түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү зарурлыгын билгеләгән зуррак юридик көчнең норматив хокукый актлары булу;

муниципаль акты чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуда тулылык;

хокук нормалары коллизия;

хокук-техник хаталар булу;

аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый акты кулланганда законсыз яки нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;

норматив хокукый актларны куллану практикасы булу;

норматив хокукый актларны куллануның бердәм практикасы булмау;

муниципаль акты аңлату мәсьәләләре буенча гаризаларның булуы һәм эчтәлегә;

мөрәжәгать итүчеләрнең муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында законлы көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу.

13. Муниципаль актларны, жирле үзидарә органнарын үзгәртә торган федераль һәм республика законнары үзгәрешләрен мониторинглау нәтижәләре буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү, муниципаль актының үз көчен югалтуын тану, яңа муниципаль Акты кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көч актларына туры китерүгә

юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү зарурлыгына китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика акты чыгарылганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәргә нигез булып гражданның, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, дүләт хакимияте органнары, муниципаль берәмлекләрнең вәкилләклә органнары депутатлары мөрәжәгатъләре, шулай ук прокуратура мәгълүматы торса, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль законда билгеләнгән срокларда карала, мониторинг алар кәргән көннән 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Әлеге очракларда мониторинг үткәрү нәтижәләре турында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Ерак перспективада үз көченә керүче федераль һәм республика законнары актларының үзгәрүе ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль Актны кабул итү нигезләмәнең 14 пункттындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яки) республика законнарының тиешле акты үзгәргәннән соң ике айдан да соңга калмыйча башкарыла.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар жирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдындагы мониторинг нәтижәләре турында хисап тотудан соңгы айның 5 числосыннан да соңга калмыйча отчет бирәләр.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында мәгълүматлар булырга тиеш:
мониторинг уздыру объекты турында мәгълүмат;
Мониторинг үткәрүнең башкаручылары турында мәгълүмат;
мониторинг уздыру чоры турында мәгълүмат;
хокукый җайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг уздыру нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турында мәгълүматлар булырга мөмкин:
хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;
муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яисә) яңаларын кабул итү, муниципаль актларны юкка чыгару кирәклегенә турында тәкъдимнәр;
хокукый мөнәсәбәтләрнең тиешле өлкәсендә хокукый җайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча яңадан кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм вакытларда кертү өчен җибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга кертү өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар җибәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча нормалар иҗат итү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг уздыру һәм хокук саклау эшчәнлеге өчен жаваплы затлар мониторинг оештырган өчен, шулай ук жирле үзидарә органнары карамагындагы Хокукый жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны федераль һәм республика законнарына вакытында туры китерү өчен шәхси жаваплылыкка тартылалар.

20. Мониторинг нәтижеләре буенча жирле үзидарә органнары житәкчеләре тискәре нәтижеләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән гамәлләр (гамәл кылмау) өчен жаваплылык тотат.